

deljo popoldne, v Slovenski narodnem domu na St. Cl Ave. Za narodne noše bodo postavljeni rezervirani sedeži. Pridite točno ob 1. uri popoldne, da tako povišate narodno vest.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Na delo na fronto!

Cleveland, Ohio. — Na fronto, na delo! Tako se glasi vedno glasnejše, vedno jih odhaja več in več mladih in hrabrih sinov. Vsak dan jih spremlja godba po parkrat na postajo, ginja, toda ne žalostno, gre se za resne velike stvari, gre se za osvoboditev in za ohranjanje domovine, v kateri smo do sedaj srečni in zadovoljni živeli. To hočemo si ohraniti, poleg tega pa še drugim narodom, posebno še za svoje brate v domovini svobodo izposlovati.

Na domačo fronto

Nas hočejo! Iz Washingtona se sliši glas, ki pravi: "Vojaki na bojnem polju ne bodo mogli sami z orožjem, municijo in smodnikom premagati močnega sovražnika, ki je do zob oborožen in prežet z militarističnim duhom, željem krvi in morije. Vojaki kličejo na fronte tudi nas vse ostale doma."

Imamo tri vrste front ali bojnih polj: Prva je izročena vojakom, katero branijo z orožjem in svojim življenjem. Druga fronta so tovarne in delo, katero izvršujejo dela zmožni delavci v tovarnah. Tretja fronta je pa finančna. Ta fronta je ena izmed poglavitnih, tega se moramo zavedati. Na to fronto nas kliče vlada sedaj resno in glasno. O tej fronti se bo sukal tale opis.

Federalna banka je naročila vsem bankam, da organizirajo svoj bataljon za fronto finančne. Vse finančne institucije so se odzvale. Vlada je do tega upravičena in temu se narod ne sme in ne more odreči.

Ker se gre v resnici za blagostanje vsega ameriškega naroda in poleg tega, kakor zgoraj omenjeno, še za to, da se tudi drugim pomaga, je razumljivo, da smo vsi, ne samo vojaki na bojni fronti, dolžni da lojalno in z dobro voljo storimo vse, kar le moremo!

Nam, do sedaj na naših frontah doma, še niso ničesar takega naložili, da bi bil kdo upravičen zabavljati. Tudi ta finančna fronta, za katero pišem danes, ni nič drugega, nego v korist vseh, ki se je bodo poslužili. Pomislimo nekoliko kako modro ravna naša vlada v Washingtonu ves čas od začetka, da bi med ljudstvom ne prišlo do kakšnega pomanjkanja. Kako vlada pazi, da bi jo kdo ne izkoriščal, da bi drugi radi izkoriščevalci trpeli; moramo vse to radi ali neradi priznati. Radi tega smo pa dolžni, da z veseljem in dobro voljo storimo vse, kar je nam lahko in mogoče storiti.

Odbor, ki bo pomagal

Za izvršitev te velike kampanje, katere kvota je naravnost ogromna vsota 170 milijonov dolarjev za državo Ohio, z drugo besedo 9 milijonov za vso Ameriko, ki se jih mora razprodati tekom tega meseca, poleg drugih bondov, je bilo treba naprositi veliko moških pomoči.

Ker je naročeno bančnim institucijam, da imenujejo po 10 mož za vsako finančno podjetje, je naša slovenska The North American banka izbrala sledeče, ki naj bi radi volje storili kar jim bilo mogoče:

Za glavno banko na 6131 St. Clair Ave: Dr. James W. Mally, Mr. John Gornik st. Mr. James Debevec, Mr. Frank Jaksic, Mr. John Mihelich, Mr. Anton Sabec, Mr. John Tavcar, Mr. George Voinovich, Mr. L. Grdina, Mr. V. H. Karlinger, Mr. Frank Mramor, Za podružnico pa: Mr. John Rozance, Daniel Stakic, Mr. Jim Sepic, Dr. Au-

gust Urankar, Mr. John Lokar, poleg teh je tudi nekaj drugorodcev. Prijavite se še drugi prostovoljci!

Bodimo narodno zavedni

Prišel bo čas, za katerega se že sedaj pripravljamo (prihodnji kongres), je to že neka priprava, za takrat, ko bodo rekli pri mirovni konferenci: "Kdo ste pa? kaj ste pa doprinesli". Kako ste se pa za časa vojne zadržali? Ste bili kaj patriotični? Ali imate kaj za pokazati? Kako ste gospodarsko, itd, itd. — Da, da, prišel bo čas in morda ni daleč, ko bo treba pokazati in navesti z imeni in številkami eno in drugo, gospodarsko, kulturno in patriotično, to, kar šteje takrat, ko se gre za tem, da se zve koliko je narod vreden vpoštevanja.

Te stvari povdarjam naprej in naprej, dočim jim sledi mnogo zavednih rojakov, ne pa še dovolj! Nezavednost ali pa nemarnost, če že nima pri tem še kakšna bolj grda napaka svoj delež vmes.

Če ni treba nikomur ničesar žrtvovati če simpatizira z domačim podjetjem, (še na dobicku je), zakaj se mu ne zdi vredno in nepotrebno vpoštevati domače podjetje, to pa v kljub časom in prilikam!

O tem se bom oglasil še drugokrat, danes moramo gledati da se razpeča za stotisoče posebnih vojnih obveznic našim organizacijam, društvom in posameznikom, ki imajo denar za dobro in sigurno ter z dobrimi obrestmi plačeno investicijo.

Vojne "Victory" obveznice, ki so izredno izdane za hitro razprodajo, so vsem priporočljive, sicer so namenjene za organizacije in podjetja, ki imajo večje vsote za investirati, vendar jih lahko kupi vsak za malo večjo vsoto.

Obveznice imajo kupone, to je, da se takoj obrestirajo sproti in nosijo po dva in pol procenta obresti. Kdor ima priliko naj se poslužiti. Še tem bo storil dolžnost na domači fronti, sebi v veliko korist. Pazite na poročila vlade za tekočo kampanjo.

Na fronto, na fronto rojaki!

A. G. predsednik.

Za Slov. narodni kongres

Cleveland, Ohio. — Dovolite mi, g. urednik, da tudi jaz podam nekoliko svoje "učestnosti" o bližajočem se narodnem kongresu.

Zadnje čase je precej raznih nasvetov in sicer se po mojem skromnem mnenju vse preveč na dolgo in široko razpravlja, kar jemlje nam čitateljem vse preveč prostora v časopisih, kateri so že itak male oblike.

Torej, po mojem mnenju naj se poroča mnenja na kratko, ker je tudi bolj privlačno za čitatele. Jaz sem mnenja, da naj se opusti tisto staro pesem o "Jugoslaviji" oziroma spremeni naj se ime v nekaj sličnega kot na primer združene balkanske države ali kaj podobnega.

Torej, nekaj novega. Saj smo imeli priliko opazovati od pričetka, da se za ime Jugoslavija niso ogrevali tisti "arbočutni balkanski bradci".

Poleg tega je v vsaki državi več ali manj raznih narodov in narečij, katerim se mora pod "New Dealom" dati popolno ekonomijo, drugače ne bo nikoli miru.

Vsem udeležencem pa želim mnogo uspeha. Bodite složni, dragi bratje in sestre!

A. J., opazovalec.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Partizani in Mihajlović

LOUIS ADAMIĆ

(Ponatis iz "Cankarjevega Glasnika")

V hrvaškem primorju, ob mejah notranje Hrvaške in v Dalmaciji zadržujejo partizani par stotisoč italijanskih vojakov. Nikakor se ne more dvomiti, da je hrvaška kmečka stranka, kar pomeni devetdeset odstotkov Hrvatov na njihovi strani.

V nekaterih slovenskih krajih kontrolirajo partizani denarni sistem in prehrano. Svoja sodišča imajo v gorah in svoje šolstvo ter izdajajo podtalne liste. Italijanske vlake, namenjene za Rusijo napadajo in tako dobivajo orožje, municijo in druge potrebščine. Brez dvoma so jim ruski letalci prinesli tudi pušk, nabojev in granat. Medtem ko to pišem, prihaja iz Rusije poročilo, da so ubili nekega nacijskega generala, ki je vodil napad nanje. V slovenskih gozdovih, segajočih proti Hrvaški sodeluje z njimi nemška četa dezerterjev, ki se niso hoteli bojevati proti Rusiji in sedaj nastopajo pod weimarsko zastavo. Položaj je poln podobnih presenetljivih faktorjev.

Toda najvažnejši faktor je Rusija. Ali ima kakšne druge namene razen neposredne pomoči iz Jugoslavije? Kaj bi se zgodilo, če bi v Jugoslaviji kak partizanski vodja razglasil novo sovjetsko republiko? Sovjetska vlada, ki je diplomatsko korektna, je kajpada ne bi priznala. Toda ali ne bi tak razvoj mogoč dobil takojšnjega odziva po Balkanu in po drugih krajih, kjer bo to zimo na milijone ljudi obsojenih na najhujše stradanje in umiranje? Zlasti če bi Rusija dosegla v teku prihodnjih mesecev vojaške uspehe in bi se njen že sedaj velikanski ugled še povečal. Ali se ne bi na ta način morda razvila druga fronta, ki seveda ne bi slonela na "pravovernih" vojaških načelih?

Ali bi tak razvoj mogoč zrušiti Hitlerja? Ali bi bil to začetek komunistične Evrope? Nihče ne more vedeti.

Rojen sem bil v Jugoslaviji in naravno je, da me ta dežela zanima. Nisem komunist. Vem, da večina ljudi, ki bodo preživeli to zimo, nočejo komunizma. Toda srbskemu, hrvaškemu in slovenskemu ljudstvu se ne more zgoditi nič hujšega od tega, kar se sedaj tam godi, razen popolnega uničenja in nedvomne nacijske zmage. Vpričo strašne sedanosti in še strašnejšega izgleda na eventualen nacijski triumf je vse drugo boljše, tudi boljšešiška revolucija in komunistična družabna uredba. Če ni nobene druge izbire kot hitlerizem in komunizem, je odločitev lahka.

Dejal sem, da je komunizem preveliko poenostavljenje človeškega problema. Izreči se zanj, bo potrebno, neizogibno le tedaj, če se vodstvo protinacijske strani, zlasti Amerike na zdravi pravočasno.

Recimo, da nadaljuje ta dežela svojo politično neodločnost kakor doslej. Recimo, da ne izvrši zveze z ostalimi združenimi narodi dovolj hitro, ne le z namenom, da se ustvari nova zavezniška fronta, ampak tudi da se iz vojne izdmi svetovna demokratična revolucija. Recimo nadalje, da zaneti voditelji tretje internacionale v teku prihodnjih mesecev boljšešiško revolucijo v Jugoslaviji in potem drugod v Evropi, morda v Franciji.

Kaj se zgodi tedaj v Zedinjenih državah?

Kako bi to vplivalo na to, kar sedaj imenujemo svoj vojni napor? Ali ne bi postali žrtve neznanke konfuzije? Ali ne bi mogočni elementi iz našega prebivalstva z argumenti, ki bi z njihovega stališča bili močni, zahtevali, da se dežela popolnoma umakne iz evropske vojne? Če bi se to zgodilo, ali ne bi bili v nevarnosti mnogostanske civilne vojne ali nečesa, kar bi ji bilo zelo podobno s precej enakimi krči, kakor sedaj zvijajo Jugoslavijo? In če bi se to zgodilo — ali ne bi postala za nas vse, ki smo neprizanesljivo nasprotni nacizmu izbira neizogibna?

Ni treba misliti, da je kaos tukaj nemogoč. V mnogih ozirih je v Zedinjenih državah več snovi za notranji spopad kot na Balkanu. Šest let že brskam po tem materialu. Naša rasna, verska in razredna nasprotja segajo globoko in niso lepa; naše gospodarstvo je zmešnjava; naša dežela je nasilna; zmeđenih glav in tolčevajev imamo več kot preveč. Pred sedmimi leti se je Goebbels bahal: "Nič ne bo ložje kot izzvati krvavo revolucijo v Zedinjenih državah. Tam bomo lahko igrali na mnogo strun." Zdi se mi, da je takrat Goebbels vedel, kaj je govoril. Toda prav bo imel le tedaj, če ne bomo znali prihodnjega pol leta prevzeti vodstva demokratične svetovne revolucije.

Tragedija naše dobe je v tem, da je naše ljudstvo in so naši voditelji dovolili, da je demokracija — zlasti v Zedinjenih državah, kjer se je najbolj razvila — zaspala in ostala pasivna in brez ambicij. Sedaj zre v oči dvema močnima, organiziranima, agresivnima totalitarnima idejama — nacizmu in komunizmu,

ki sta s fanatičnimi vezmi priklenili energijo, zmožnosti in domišljijo nešteti ljudstev. Kolikor je komunizem totalitaran, se upira vsakomur, kdor je bistveno demokratičen, medtem ko je nacizem, seveda v vsakem oziru zoper. Toda demokratična ideja, mirno dremajoča prežeta s konfuzijo in polna nesoglasij, ni dala od sebe znamenaj, da zna obvladati krizo, ki je objela svet. Kakor speče kali tiči v večini ljudi na svetu. Največji cilj je vsega človeškega stremeljenja. Najboljša doslej začrtana rešitev problema človeškega sožitja je.

Toda še ni zbrala ljudstev z bojnimi klipi, porojenim iz verovanja in moči, s programom, kateremu daje akcija življenje, še ni postala možnost, ki je tako blizu, da je treba le iztegniti roko in se uresniči. Se ni postala silna, utripajoča, organizirana ideja, ki pobije totalitarske ideje na drugi strani. Se vedno je, kolikor je prizadeta kot vojno orožje in mirovni cilj neodločena, lena, plašna.

Zato imamo slučaj Draže Mihajlovića.

Seveda me skrbi Jugoslavija, toda v prvi vrsti ne zaradi tega, ker imam tam mater in devet bratov in sester — če se niso bili ubili ali niso umrli vsled lakote in pomanjkanja, ali niso bili izgnani (najmlajša sestra nemara kot "prosta vojaška deklina"). Svojo rodno deželo predstavljam kot svarilo, kaj bi moglo priti sem in poplaviti vse. V nekem smislu so vse zasedene dežele Jugoslavija, v drugem smislu je Jugoslavija ves svet.

Pred kratkim mi je prijatelj, Jugoslovian, ki je pobegnil z Balkana tik pred nemško invazijo, ko sva se menila o Mihajlovićevi tragediji dejal:

"V čeli pošastni sliki je Hitler edina dosledna prikažen. On nič ne skriva, kaj da namerava z jugoslovanskim ljudstvom. Na delu je, da nas uniči na en ali drugi način. To vidimo; razumemo ga; vemo, da nas iztrebi, če le more. A naš problem je osnovno jasen. Pravico imamo, da se bojujemo za svoje življenje. Tudi če vsi poginemo, borili smo se — poskušali smo, živeti. To je vse, kar moremo storiti, a vendar je nekaj."

"V hujši zagati smo, kar se tiče naših zavetnikov. O njih ne vemo, kaj hočejo z nami."

"Anglija v svojih sanjah o ravnotežju sil nas je imela desetletja na vrvi. Srbijo je prevrnila leta 1915 (podrobnosti pove knjiga "Flight in Winter", ki je izšla lani izpod peresa Johna Clintona Adamsa). Jugoslavija je pustila na cedilu v tridesetih letih, ko je njen minister v Beogradu, Sir Neville Henderson tako rekoč pehal Angliji naklonjenega princa in regenta Pavla v naročje osi. Sedaj ima na vrvi Mihajlovića in vlado v Londonu, medtem ko delajo v Londonu vsakovrstne načrte za našo bodočo usodo. Ena skupina vplivnih Angležev priporoča podonavski imperij in vrnitev Habsburžanov. Druga, sluteca, da sedanja vlada v izgnanstvu in kraljevski deček nista primerna za angleško poveljno politiko dela za to, da pride princ Pavle, ki je sedaj angleški "politični jetnik" v Kenji zopet v milost, dasi je bil prav on tisti, ki je poveljeval Jugoslavijo v Hitlerjev tabor."

"Ampak vsi taki načrti so v očeh našega Jugoslovana hudobni. Jaz sem prijatelj Anglije, to se pravi, prijatelj angleškega naroda. Živel sem v Angliji in na Škotskem in ugajalo mi je. Vem pa, da govorim za večino Jugoslovancev, da smo se do grla naveličali vsakega geopolitičnega pritiska, pa naj bo angleški, nacijski ali ruski. Do smrti smo se naveličali biti igrače velesil. Rajši bi poginili kot vekomaj viseli na vrvi Johna Bulla."

"Morda je Rusija edina, ki zanima Stalin. Ne vem. Doslej je bila. Morda nas tudi on le rabi. Morda bo prisiljen, zaneti boljšešiško revolucijo v Jugoslaviji. Kaj potem? Ne Rusija, sem pripravljen, poskušati tudi to. Rajši kot da bi se Jugoslavija vrnila tja, kjer je bila od leta 1918 do 1941, da zopet postane žoga za velesile."

"Amerika — o Amerika! Ta bi nam lahko dala bodočnost, o priliko za demokracijo — vsi ostali narodi sveta — če bi le ona hotela. Ali bo hotela? Ne vem. Med priprostim ljudstvom v Evropi je njen ugled velikanski. Če bi mogli narodi Evrope sedaj govoriti Ameriki, mislim, da bi rekli približno to:

"Za božjo voljo, Amerika, in zaradi same sebe, nikar nas se imej tudi ti za norca in nas ne pusti viseti v zraku. Kaj pomaga, če pošiljaš naš predsednik lepe brzgojave Draži Mihajloviću, ki je le uboga para v tistih hribih in se mu ne godi nič bolje kot nam? Če moreš, Amerika, stori kaj. Svet se razpada na kose in tebi v naročje. Kaj boste storili — pometali?"

(Nadaljevanje na 3. strani)

GIBANJE ZA NOV NAČIN PLAČEVANJA DOHODNINSKEGA DAVKA

Prihodnje leto bo ameriški narod plačal najvišje dohodninske davke v svoji zgodovini. Pametno je, da človek s povprečnim zaslužkom začne štediti takoj, da ne bo v strašni stiski meseca marca, ko bo treba plačati vsaj prvi obrok.

Milijoni, ki niso nikdar poprej plačali nikakega dohodninskega davka, in drugi milijoni, ki so že plačali v razmeroma malem znesku, najdejo, da dohodninski davek sedaj odvzame precejšen del njihovega zaslužka.

Kongres je že določil davčne odstotke, ki jih bomo morali plačati prihodnje leto za dohodke, ki smo jih imeli tekom l. 1942. Mi torej plačujemo vsako leto davek na dohodku prejšnjega leta. Nada pa je, da se nekaj stori v svrhu, da se v bodočnosti olajša davkoplačevalcem način plačevanja. Mislimo na gibanje, ki je započelo s takozvanim Ruml Plan-om. Beardsey Ruml je upravitelj department trgovine v mestu New York in ekonomist znatne izkušnje.

Ko je dohodninski davek (income tax) bil l. 1913 vpeljan kot del pobiranja davkov za federalno vlado, je bil ustvarjen sistem, pod katerim se je tekom tekočega leta plačevalo za dohodke prejšnjega leta. Od tedaj je ta sistem obveljal in ni bilo uvedenih nikakih osnovnih sprememb, razun, seveda, kar se tiče višine odstotka, ki naj se plača na dohodku, kakršne so bile pač potrebe dežele.

Rumlov predlog, ki se resno pretresuje v Washingtonu in ki ga mnogi narodni gospodarji navdušeno odobravajo, bi popolnoma pozabil na leto 1942 — opustil to leto popolnoma, kar se tiče dohodninskega davka — in ustanovil plačevanje davka iz tekočega dohodka. To pomenja, da bi l. 1943 začeli plačevati davke na dohodke, ki jih bomo zaslužili l. 1943. Z drugimi besedami, plačevali bi, kakor zaslužimo (pay as you go).

Sedaj oni, ki plačujejo dohodninski davek, plačujejo večinoma v štirih obrokih. Letos plačujemo za dohodke l. 1941 in zadnji obrok za te davke zapade dne 15. decembra. Oni, ki že plačujejo dohodninske davke, in velikansko število novih davkoplačevalcev začnejo novo leto 1943 z največjim davčnim dolgom v ameriški zgodovini. Rumlov plan bi po mnenju mnogih strokovnjakov olajšal težave takega bremena.

Po sedanjem sistemu mora vdova plačati davke na dohodke pokojnega moža v prejšnjem letu. Človek, ki gre k vojakom, mora iz svojega letos skrčenega dohodka plačati davke za dohodke, ki jih je zaslužil v civilnem življenju, oziroma mora ostati dolžnik vlade, dokler vojna ne konča.

Rumlov načrt bi to popravil. Kadar človek umre ali se je njegov dohodek skrčil oziroma je postal nezaposlen, on ne bi ostal dolžnik vlade, vsaj ne za ogromne vsote.

Ruml priznava, da opustiti eno leto davka bi pomenjalo izgubo prihoda za vlado, ali taka izguba bi bila le dozdevna. Plačevanje davka bi kar šlo naprej, samo da bi se sedaj plačevalo iz tekočega davka, ne pa iz dohodka prejšnjega leta.

Seveda se iz mnogih strani ugovarja proti taki osnovi radi raznih razlogov. Ruml pa spretno odgovarja na vse te prigovore in je prepričan, da odsek Reprezentantne zbornice (House Ways and Means Committee), kjer se vsaka davčna zakonodaja najprej pretresuje, bo prej ali slej začel razpravljati o njegovem načrtu. On je celo prepričan, da njegov predlog bo načeloma sprejet pred mesecem marcem, ko zapade prvo plačilo dohodninskega davka. — Common Council — FLIS.

★ Kupujte vojne bonde! ★

PARTIZANI IN MIHAJLOVIĆ

(Nadaljevanje z 2. strani)

se na smetišče, ali organizirali v federacijo kot je vaša? Odločite!

"Hvala bogu za Churchilla—doslej! Toda, Amerika, poskusi iti mimo angleške vlade, kakršna je, čim prej moreš. Sporazumi se z angleškim narodom, če se moreš in z vsemi drugimi protiošišnimi narodi. Reši se teh relikvij, ki se imenujejo vlade v izgnanstvu. In loti se ideje, načrta. Poseži v ta vrvež okrog nas, imenuj ga kakor hočeš, krizo, revolucijo. Če nočeš ali ne moreš utone tvoja demokracija z nami vred.

"To ti kličejo iz naših skalnih gora v Srbiji in Bosni, v Črni Gori in Hercegovini, v Liki in Dalmaciji, na Hrvaškem in v Sloveniji. Ne reci, da te nismo svarili. Ves svet je sedaj na sam kos.

"Če izdelate pošten načrt, ki daje podlago za delo, pokažite ga Rusom. Tudi oni so bili švigašvararstva. Stalin in njegovi tovariši so realisti. Oni ne morejo biti gotovi, če nameritijo boljše revolucijo v Jugoslaviji, na Balkanu in drugod po Evropi, da je Hitler ne pregazi. Mogoče, da sprejme Rusija vaš načrt, celo gotovi smo, da ga sprejme.

"Prepričani smo, da ga sprejme angleško ljudstvo.

"Za začetek, Amerika, prevzemi iniciativo, da pošlješ v Jugoslavijo komisijo, sestavljeno iz svojih ameriških, iz angleških in ruskih častnikov, ne le, da vidiš, kaj se je zgodilo z Dražo Mihajlovićem, ampak da preizkusi vodstvo našega odpora. To bo korak za združitev narodov.

NAPOLEONOVA TAJNA LJUBEZEN

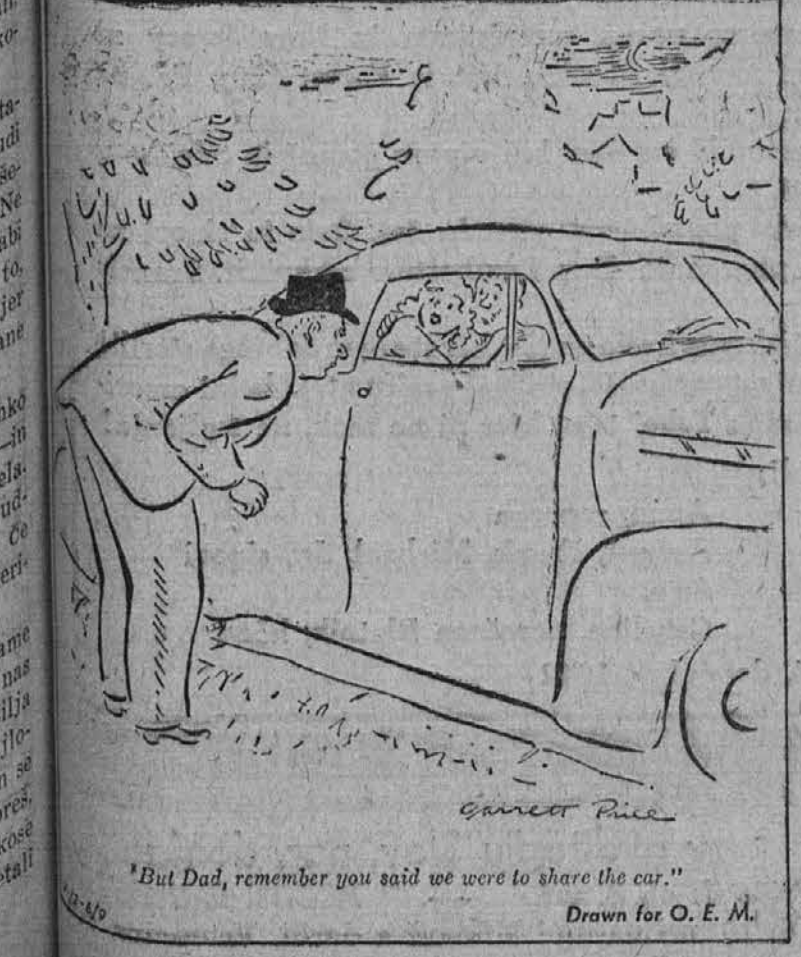
Zgodovinski roman

da bi pozdravil ostale, se cesar nežno poslovil od Napoleona. Napoleon je bil vpravljen v vozel, ki ga je spremljal do praga, nato pa stopil na svoj voz. Vojvoda Otrantski je sedel nasproti.

Med njimi do svidenja, Duroc, se zabavajte," je rekel Napoleon svojemu višjemu maršalu, ki se je z glavo sklonil skozi vrata. "Nocoj vas ne potrebujem."

Med njimi so potegnili. Cesar se je pogrezal v svoje misli. Napoleon je od živčne napetosti dihal, je vneto gledal skozi okno. Nazadnje je Napoleon ne pričakovano prisrčno izpregovoril:

"Kaj mi je vendar že odle-prijatelj. Stvar je sklenjena, sem se, da bom poslušal samo srce. Dovolj sem dal državi, Nobena principa ni bil jo vzela za ženo, mi more dati zadovoljnosti, kar občutim poleg krotke, ljubeče žene, ki si je zame naložila že toliko žrtv. Kaj pravite? Nič? Kaj pravite? Nič? Vendar mislim, da je treba v tem položaju spretno ravnati. Kadar sede cesarica Marija na prestol, naj nima opravka z odporom in so-

But Dad, remember you said we were to share the car.
Drawn for O. E. M.

"O Amerika! Meseca marca 1941 si pozvala nas Jugoslovane, da vstanemo proti Hitlerju in mu zakličemo "ne!" Tvoji predstavniki so prišli k nam in nam delali obljube. Vaš predsednik je večkrat telefoniral v Beograd. Vstali smo zoper vraga in rekli "ne!" Nikdar ni bila ta kratka beseda bolj važna. Zadržali smo Hitlerjev napad na Rusijo za šest tednov. Morda smo zadržali japonski napad na Biserini zaliv.

"Sedaj umiramo. Borimo se. Hočemo se bojevati, moramo se; toda pomagalo bi nam, če bi vedeli, za kaj se borimo. Lože bi bilo posamezniku umreti, če bi vedeli, da pomagamo s tem, rešiti svoje narode in človeštvo. Lože bi bilo umreti, če bi vedeli, da Hitler ne dobi Evrope, tudi če izgubi vojno; kajti če poginemo mi, kdo drugi kot Nemci se naseli v naših deželah?"

"Ni mnogo Jugoslovancev, ki bodo prežive-li ta pekel na zemlji. Kadar se konča, bomo v brlogih. Morda bodo narodi Evrope večinoma tam, če se vojna zavleče. Kaj tedaj? Ali ne moreš kaj ukreniti, Amerika s svojimi sto milijoni nekdanjih Evropejcev, ki so imeli nad sto šestdeset let demokratičnihkušenj? Vaša izolacija je končana. Prevzemite odgovornost! Izdelajte načrt, ki nam omogoči, da bomo stali po konci, kadar pridemo iz brlogov. Dajte nam možnost, da postanemo zopet človeška bitja, svobodna, demokratična—ali pa naš pustite umreti.

"Ne imej nas za norca, Amerika! Mi v gozdovih in hribih Jugoslavije govorimo za vso zasedeno Evropo, za priproste ljudi na vsem tem tragičnem kontinentu, na vsem svetu!"

vražnostjo, ki sta pričakala cesarico Jožefino."

"A kakšne naj bi bile ovire?" je Napoleon ponovil.

"Takšne, ki se utegnejo poro-diti iz razočaranja ali nevedelj-voisti posameznih članov cesar-ske rodbine."

"Kdor moji izbere ne pritr-juje, tistemu je treba samo za-pustiti Francijo," je nekam zlo-vojnjo rekel cesar.

"Seveda," je odvrnil vojvo-da Otrantski. "A zakaj ne bi ravnali tako, da bi se morali vsi brez zle volje ukloniti vaši novi soprog? Čemu ukazovati, ko jih lahko prepričate? Sredstvo je zelo preprosto. Ako mi vaše veličanstvo ukaže, ga razložim."

"Govorite!"

"Sire, treba je samo, da skli-čete svoj tajni svet ter napo-veste vladarjem in dostojan-stvenikom, iz katerih sestoji, da hočete slišati njihovo mnenje, preden izrečete svojo lastno mi-sel. Če dobi vsak besedo, se bo pokazala večina—kako, to bodi sama skrb, sire—ki vas bo nujno prosila, da ne bi dali obnovljeni Franciji vladarice izmed članic katerekoli starih evropskih dinastij. Sam bom glasno izpregovoril v korist gro-fice Walewske, in moj zgled bo potegnil neodločne za seboj. Potem se lahko oprete na javno izraženo mnenje prvih mož v državi in se oženite z grofico, ne da bi mogel kdo soditi, da ste poslušali samo glas srca. Tako ne more biti nobenega od-pora in nikjer nerazpoloženja. Če bi se Marija Walewska, ka-kor se je bati, v svoji skrom-nosti ustrašila misli, da naj po-stane cesarica, bodo morali vprico slovesne volje vse Fran-cije njeni pomisleki utihniti."

"To ni napačna beseda," je rekel Napoleon. "Grofica se nič ne ve o mojih namelih. Jutri sem ji hotel povedati kako in kaj..."

"Priporočil bi vašemu veli-čanstvu, da grofici pred sejo tajnega sveta ničesar ne po-veste. S tem, da ji potlej hkratu sporočite svojo željo in pro-snjo najvišje skupščine v drž-avi, ji pripravite silno prese-čenjenje, ki ne bo samo ljubez-nivo, ampak tudi častno."

Drugače tako nezaupljivi Na-poleon je plaval ta mah v viša-vah čustva, ki ni trpelo nobene zavratne misli. Fouchejev pred-log se mu je zdel izvrsten. Po-znal je ministrov spretnost. Prav nič ni dvomil, da bo znal ugodno vplivati na člane sveta in jim vcepiti mnenje, kakršno ustreza njegovi želji, tako da jim ne bo Napoleon sam za nič dolžnik in v ničemer obvezan.

(Dolgo prihodnjak)

Novi governer

Na sliki je Thomas E. Dewey, novo izvoljeni republikanski governer države New York, in njegova žena.

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

Pevsko društvo "Jadran"

Cleveland, Ohio. — Obveščam članstvo pevskega društva Jadran, da se je vršila seja zadnje nedelje, 29. novembra, na kateri je bil sprejet sklep, da se prične prihodnjo nedeljo z vaji-mi in sicer ob 4. uri popoldne, da bodo imeli priliko priti k va-jam tudi tisti pevci, ki morajo od nedeljah delati. Obenem va-bimo tudi nove člane, da bi pri-stopili.

Zadnjo nedeljo smo imeli čast sprejeti v našo sredo tri lušna dekleta, namreč Julko Godec, Betty Marolt in Miss Ogrinc — (njenege prvega imena ne vem).

V nedeljo, dne 20. decembra bo pa letna seja in volitev no-vega odbora. Po seji bo članska zabava ali party in vsaki član in članica mora prinesiti seboj 50c vredno piško ali trobento, kar hoče naj bo, samo da bo dalo glas od sebe. Mr. Marša priporočamo kako železno bak-so.

Dekleta so se zavzela, da bo-donapleka vse dobrote sveta, keke, potice, krofe, flancate in kaj vem še vse. Moški so se pa odrezali, da bo vsak dal \$1.00 za poplaknit grla.

Na starega leta večer, 31. de-cembra, bomo imeli veselico v obeh dvoranih Slovenskega de-lavskega doma na Waterloo Rd. Vabimo cenjeno občinstvo že se-daj, da napolnite obe dvorani Slovenskega delavskega doma. Za pevsko društvo "Jadran"

Frances Wolf

Miklavž pride

Cleveland, Ohio. — Letos so pisale mlade članice društva Svobodomiselnice Slovenke šte-v. 2 S. D. Z. tudi Miklavžu naj po-seti našo prirediteljo, katera se vrši v Slovenskem narodnem domu v soboto, 5. decembra zve-čer.

Ravno ta večer nosi okoli darila, zato so ga pa povabila. Odzval se je, da pride, sprem-ljal ga bo tudi parkelj.

Kakor vsako leto, tako tudi letos so se naše mlade članice skupaj sešle ter tuhtale kaj bi bilo najbolje, da razvedrijo po-sestnike naše prireditve. Prav so jo pogodile. Ravno 5. decem-bra nosi Miklavž, zato bo tudi na našo veselico nekaj prinesel, da nas bo presenetil.

Poleg tega bomo pa še imele za baro mrzlo in gorko pijačo, v kuhinji bodo čike, potice in drugo. V dvorani pa bo igrala fina godba za plesaljelne.

Vabimo vse članice, pripeljite vaše mozičke, prijatelje in

znance, ker vsak bo presene-čen kdor se vdelež naše vesel-ice v soboto v Slovenskem na-

rodnem domu na St. Clair Ave. Mary Somrak, blagajničarka.

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREZBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre-barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender-je. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDIO
Glenview 3830

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se pripravljamo za popravilo in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA

CARL'S CAFE

1301 E. 54 St., — EN. 8997
vogal Marquette-Hamilton Ave.
— FRIDAYS FISH FRY —
Music Fri. & Sat.
Mrs. Rose Frank in sin, lastnika
Izborna postrežba — prvovrst-na jedila in fina pijača.

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ZGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelenc Florists

15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

GASOLIN

MIKE POKLAR

E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENdicott 9181
Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna po-pravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.
Mi imamo avto-rack; najnovjšo na-pravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se pripravljamo.

RAZNO

Pozor, hišni gospo-darji!

Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, žlebovih ali fornizih, zglasite se pri LEO LADIHA, 1336 E. 55 St., HE: 7740.

KREMZAR FURNITURE

Trgovina s pohištvom in vsemi potrebščinami za dom
6405 ST. CLAIR AVE.
ENdicott 2252 — Cleveland, Ohio
3063 PEARL AVE.
LOtain 7117 — Lorain, Ohio

RESTAVRACIJE

White City Lunch

JOHN SUSTARSIC, lastnik
623 E. 140 St.
Fish Fry vsak petek večer in ob sobotah kokosja večerja. Godba igra vsak petek in soboto večer.

MARIO'S CAFE

6220 St. Clair Ave.
ENdicott 9138
V vročem času se prilije kozarec dobre pive. — Pri nas dobite tudi zganje in vino ter dober prigrizek. Se pripravljamo za naklonjenost.

RUDY BOŽEGLAV

WINERY

6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega iz-delka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se pripravljamo!

WAR STAMPS

TAKE PART
WAR STAMPS

AMERICA IN 1950

IF THE JAPS WIN ...
... Admiral Yamamoto al-ready has announced that he plans to occupy the White House.
IF AMERICA WINS ...
... the White House will continue to be occupied by men chosen by popular vote of the people.
Which occupant would you choose?
The number of War Bonds you buy now will signify your choice!

MAD

When a cough due to a cold drives you mad, Smith Brothers Cough Drops give soothing, pleasant relief. Smith Brothers' contain a special blend of medicinal ingredients, blended with prescription care. Still cost only 5¢—yes, a nickel checks that tickle!

SMITH BROS. COUGH DROPS

BLACK OR MENTHOL—5¢

Mali oglasi

Ženske

dobijo delo za čiščenje ura-dov ob večerih. Uradi se naha-jajo v okolici E. 140 St. in St. Clair Ave. Plača 50 centov na uro. Morate biti državljanke. — Za podrobnosti pokličite Cher-ry 6992.

Moderno urejeno

sobo se odda v najem pošte-nemu fantu. Prost vhod in par-na gorkota ter vse najboljše u-rejeno. — Za naslov se poizve v uradu Enakopravnosti.

POPRAVILNJE UR

Vse delo je jamčeno
48-urna posluga
Popolna zaloga kovinskih in drugih zapeljivih za ure.
SHRIVER'S—60 Old Arcade
CH. 2135—pod Euclid stopnicami

ZAVAROVALNINO

za hiše, pohištvo in avtomobile vam preskrbi
MIHAJLOVIĆ BROS.
6424 St. Clair Ave.
Zavarovalnina na pohištvo za vsoto \$1000
vas stane le \$5.00 za tri leta.

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripeljemo na dom

Društvo Združeni bratje

ST. 26 S. N. P. J.
priredi

plesno veselico

v nedeljo, 6. dec.
v SDD, Waterloo Rd.
Igral bo Vadnalov orkester

Nova oskrbnika Slovenskega društvenega doma na Recher Ave.

Mr. in Mrs. John Mihalich
vabita na

DOBRO VEČERJO

v soboto, 5. dec.
Serviralo se bo gulaš in špagete. Igrala bo izvrstna godba.
— PRIDITE! —

Zavarovalnino

proti
ognju, tatvini,
avtomobilskim nesrečam
itd.
preskrbi
JANKO N. ROGELJ
6208 SHADE AVE.
POKLICITE:
ENdicott 0718

3 SHOPPING WEEKS LEFT

CONNIE COULD USE AN UMBRELLA

Buy Christmas Seals

AMERICA IN 1950

IF THE JAPS WIN ...
... Admiral Yamamoto al-ready has announced that he plans to occupy the White House.
IF AMERICA WINS ...
... the White House will continue to be occupied by men chosen by popular vote of the people.
Which occupant would you choose?
The number of War Bonds you buy now will signify your choice!

